

1955
INSTITUUT VOOR BESTUURSRECHT
Bestuursrecht

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

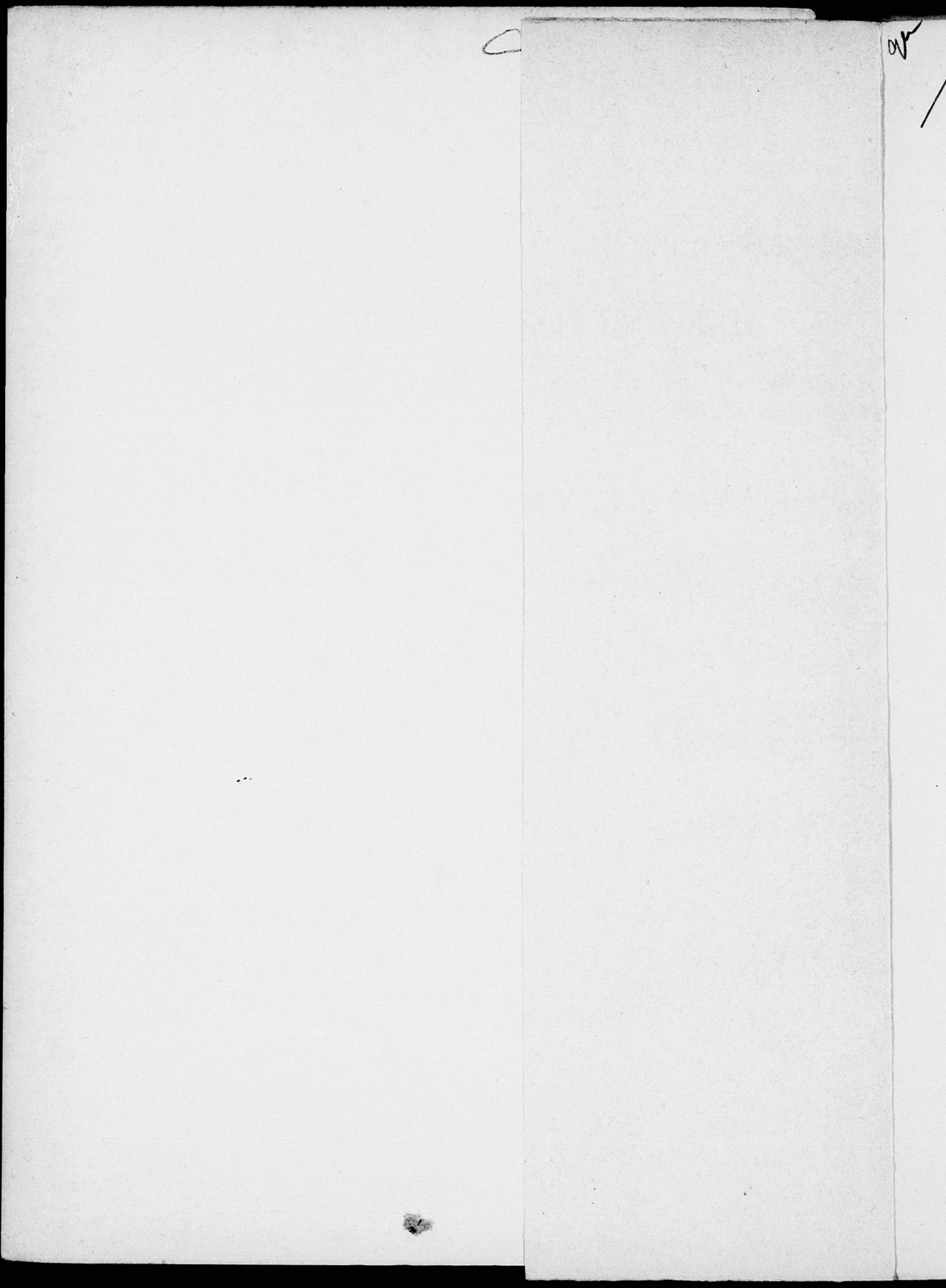
VOOR

HET HUIS VAN BEWARING

TE

ARNHEM.

'S GRAVENHAGE,
1887.

ACJ 494

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

VOOR

HET HUIS VAN BEWARING

TE

ARNHEM.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

'S GRAVENHAGE,
1887.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

1003 5255

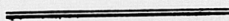
sats- en
ht der
Rijksuniversiteit Utrecht

001500

INHOUD

	Pagina.
§ 1. Bestemming van het gesticht.	1
§ 2. Inrichting van het gesticht.	2
§ 3. Onderhoud van de gebouwen	3
§ 4. Het College van Regenten	3
§ 5. Beambten in het algemeen	4
§ 6. De Directeur	7
§ 7. De schrijver	10
§ 8. De geneesheer	10
§ 9. De godsdienstleeraars, godsdienstonderwijzers en de geestelijke	12
§ 10. De onderwijzer.	13
§ 11. De bewaarders	14
§ 12. De bewaarster	14
§ 13. De boodschaplooper.	15
§ 14. De gevangenen in het algemeen	15
§ 15. Gegijzelden wier verplegingskosten komen voor rekening van het publiek gezag.	20
§ 16. Gearresteerde zeelieden en personen op wie lijfswang wordt toegepast, ten einde hen te noodzaken tot voldoening eener schuld of tot nakoming eener verbintenis of verplichting, wier verplegingskosten komen voor rekening van particulieren	20

	Pagina.
§ 17. Wegens wangedrag, op rechterlijk bevel opgesloten personen	21
§ 18. Doortrekkende gevangenen en andere onder verzekerde bewaring vervoerd wordende personen.	21
§ 19. Briefwisseling.	22
§ 20. Bezoeken	23
§ 21. Arbeid	25
§ 22. Onderwijs	26
§ 23. Bibliotheek.	27
§ 24. Tucht	27
§ 25. Voeding.	28
§ 26. Kleding- en liggingstukken	29
§ 27. Mobilair.	30
§ 28. Brandweer	32
§ 29. Wasscherij.	32
§ 30. Verwarming	33
§ 31. Verlichting.	33
§ 32. Kantine	34
§ 33. Pistole	34
§ 34. Kinderen van gevangenen	35
§ 35. Militaire wacht	35
§ 36. Slotbepaling	36

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

VOOR HET

HUIS VAN BEWARING

TE

ARNHEM.

§ 1. Bestemming van het gesticht.

Art. 1.

Het huis van bewaring is bestemd:

1°. tot opneming van hen, die de straffen van hechtenis of van militaire detentie moeten ondergaan;

2°. tot opneming van alle anderen, wier vastzetting, aanhouding, gevangenneming of gevangenhouding door het openbaar gezag is bevolen, of krachtens rechterlijke uitspraak of beschikking geschiedt, voor zoover geen andere plaats voor hen is bestemd;

3°. tot verblijf voor doortrekkende gevangenen en andere onder verzekerde bewaring vervoerd wordende personen.

§ 2. Inrichting van het gesticht.

Art. 2.

Het gesticht bevat twee afdelingen, eene voor mannelijke en eene voor vrouwelijke gevangenen.

Die afdelingen zijn onderling gescheiden en afgesloten.

Art. 3.

Voor preventief gevangenen, voor jeugdige veroordeelden, voor veroordeelde militairen, voor vastgezetten wegens wangedrag, voor gegijzelden om schulden, voor toegelatenen tot de pistole, voor zieken en voor gevangenen verwezen naar de strafklasse, worden afzonderlijke vertrekken aangewezen. Van dezen regel kan met goedvinden van den maandcommissaris alleen wegens plaatsgebrek worden afgeweken. Meerdere gegijzelden om schulden kunnen met elkander in één vertrek worden geplaatst.

Alle aanraking tusschen gevangenen van verschillende categoriën wordt zooveel mogelijk vermeden.

Art. 4.

Alle vertrekken zijn genummerd; op de deuren staat de bestemming aangewezen.

Op of naast de deur van elke cel of van elk vertrek voor gemeenschappelijke opsluiting is gehecht een kaart waarvan het model door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

Art. 5.

Op het bureel van den Directeur hangt een lijst, waarop al de lokalen van het gesticht en de bestemming van elk lokaal vermeld staan.

Art. 6.

Elke sleutel draagt het nummer van de deur, waartoe hij behoort en, voor zoover hij voor meerdere deuren bestemd is, de aanduiding daarvan.

§ 3. Onderhoud van de gebouwen.

Art. 7.

Het onderhoud der gebouwen wordt in het openbaar aanbesteed.

Alle werken aan de gebouwen staan onder de leiding van den Ingenieur-architect voor de gevangenissen en rechtsgebouwen en het toezicht van een door den Minister van Justitie aange-
wezen Opzichter.

In spoedeisende gevallen kan de Voorzitter van het College van Regenten, in overleg met den Opzichter, voorloopige maatregelen nemen. Voorstellen betreffende voorzieningen kan het College ten allen tijde aan den Minister van Justitie doen.

Art. 8.

De werklieden, die bij werkzaamheden aan of bij de gebouwen gebezigd worden, moeten buiten alle aanraking met gevangenen gehouden worden.

De werklieden, die daarmede in verband staande bevelen niet nakomen, worden door den Directeur uit het gesticht verwijderd.

§ 4. Het College van Regenten.

Art. 9.

Het toezicht over alle aangelegenheden van het gesticht is aan het College van Regenten opgedragen.

Het ziet inzonderheid toe op het gedrag, den dienstijver en de plichtsbetrachting van de onderscheidene beambten; op de behoorlijke behandeling (verpleging, voeding, kleeding, ligging, werkverschaffing, enz) van de gevangenen; op de handhaving van orde en tucht; en voorts in het algemeen op de nauwkeurige naleving van de bestaande of later vast te stellen bepalingen omtrent het gevangeniswezen.

Art. 10.

Het beheer der gevangenis wordt gevoerd door den Directeur onder de bevelen van het College van Regenten.

Art. 11.

In spoedeischede gevallen en in zaken betreffende den dagelijkschen dienst treedt de Voorzitter (bij ontstentenis of ziekte door het oudste lid te vervangen) namens het College op, tenzij bij de Instructie, vast te stellen volgens art. 14 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159), het dagelijksch toezicht of de beschikking omtrent een of ander onderwerp aan een' of meer volgens rooster maandelijks of wekelijks aftredende commissarissen wordt opgedragen.

Bijaldien de commissarissen wekelijks aftreden, moet in volgende artikelen voor » maandcommissaris » worden gelezen: » weekcommissaris ».

Art. 12.

Het College van Regenten is bevoegd in dringende omstandigheden de beambten in hunne betrekking te doen bijstaan, of wel hen voor ten hoogste 14 dagen te schorsen, mits hiervan dadelijk kennis gevende aan den Minister van Justitie.

Art. 13.

In gevallen, waarin bij dit reglement of bij andere besluiten of beschikkingen niet is voorzien, handelt het College van Regenten naar de hierbij aangenomen beginselen, of wendt het zich om inlichting tot den Minister van Justitie.

§ 5. Beambten in het algemeen..

Art. 14.

Aan de beambten is verboden:

1°. eene andere bediening te bekleeden of eenige nering te drijven, hetzij op hun eigen naam, hetzij op dien hunner huisgenooten;

2°. rechtstreeks of zijdelings aan eenige aanneming of levering ten dienste van het gesticht of van de gevangenen deel te nemen.

Hiervan is uitgezonderd de voorziening in het onderhoud van gegijzelden om schulden, van toegelatenen tot de pistole en van officieren en onderofficieren der landmacht of van daarmede in rang gelijkstaande militairen, voor zooveel deze aanspraak hebben op eene bijzondere verpleging;

3°. rechtstreeks of zijdelings van een aannemer of leverancier giften of geschenken aan te nemen;

4°. voor gevangenen een of ander voorwerp in of buiten de gevangenis te brengen, van gevangenen of in hun belang van derden geschenken of betaling aan te nemen;

5°. aan gevangenen of andere particuliere personen eenige mededeeling betreffende gevangenen te doen;

6°. van gevangenen iets te koopen, of aan hen te verkoopen of ter leen te geven, of van gevangenen ter leen te ontvangen;

7°. zich met kortelings ontslagen gevangenen in te laten;

8°. zonder goedkeuring van den Directeur werk voor hunne rekening aan gevangenen op te dragen.

Het eerste en zevende nummer van dit artikel zijn niet van toepassing op de godsdienstleeraars of godsdienstonderwijzers, den geestelijke, den geneesheer en den onderwijzer. Het zevende nummer geldt niet voor den Directeur.

Art. 15.

Billijkheid en menschlievendheid in het behandelen van gevangenen is den beampten aanbevolen.

In geval van tegenstand of (zelfs lijdelijk) verzet wordt krachtdadig te werk gegaan.

Art. 16.

De beampten behooren aan hunne meerderen ondergeschiktheid te betoonen en dadelijk aan hunne bevelen te gehoorzamen.

De beampten zijn verplicht de godsdienstleeraars of godsdienstonderwijzers, den geestelijke, den geneesheer en den onderwijzer met de noodige onderscheiding te behandelen.

Art. 17.

De mannelijke beambten begeven zich nimmer in de afdeeling voor vrouwelijke gevangenen, dan op bepaalden last van den Directeur of, in spoedeischede gevallen, op aanzoek van de bewaarster.

In die afdeeling wordt een mannelijk beambte steeds door de bewaarster vergezeld.

Het bepaalde bij dit artikel is niet van toepassing op de godsdienstleeraars of godsdienstonderwijzers, den geestelijke, den geneesheer en den onderwijzer.

Art. 18.

Alle misbruiken, verkeerdheden of overtredingen in eenig onderdeel van den dienst worden, door tusschenkomst van den Directeur, zonder uitstel ter kennis van den Voorzitter van het College van Regenten gebracht.

Wanneer de aard van het geval het medebrengt, kan elk beambte zich rechtstreeks tot het College wenden.

Art. 19.

De Directeur en verdere beambten verlaten de stad niet dan met toestemming van het College van Regenten.

Aan den Directeur en den bewaarder der eerste klasse wordt nimmer gelijktijdig verlof verleend.

Op verzoeken om verlof wordt beschikt: voor eene afwezigheid van ten hoogste 8 dagen door den Voorzitter van het College van Regenten; van ten hoogste 14 dagen door het College; van meer dan 14 dagen door den Minister van Justitie.

Verzoeken om verlof van meer dan 14 dagen worden ingediend door tusschenkomst van het College van Regenten, dat bij de opzending zijn gevoelen daarentrent tevens mededeelt.

De beambten verwijderen zich gedurende de uren van hunnen dienst niet uit het gesticht zonder voorkennis en toestemming van den Directeur. Deze draagt zorg dat steeds voldoende personeel in het gesticht aanwezig blijft.

Het laatste lid van dit artikel is niet van toepassing op de godsdienstleeraars of godsdienstonderwijzers, den geestelijke en den geneesheer.

Art. 20.

Door de beamtten mag alleen in hunne wachtkamer worden gerookt, en met goedvinden van den Directeur ook op het bureel.

Art. 21.

De beamtten, voor zoover zij daarvan niet zijn vrijgesteld bij art. 38 van den in art. 11 bedoelden maatregel van inwendig bestuur, moeten in de gevangenis steeds hun onderscheidings-teeken of hunne uniform dragen.

De bewaarders moeten, zoo dikwijls de Directeur het noodig oordeelt, met de sabel gewapend zijn.

Art. 22.

De beamtten, die boeken uit de gestichtsbibliotheek ter lezing wenschen te ontvangen, wenden zich daartoe tot den dengene, die door het College van Regenten met de zorg voor de bibliotheek is belast.

§ 6. De Directeur.

Art. 23.

Behoudens des Directeurs verantwoordelijkheid ingevolge de wet, is hij in alles wat het beheer van het gesticht aangaat, ondergeschikt aan het College van Regenten, en volgt hij de bevelen en voorschriften van dat College op.

Art. 24.

De directeur geeft van alles wat er bijzonders voorvalt, onverwijld kennis aan den Voorzitter van het College van Regenten en aan den maandcommissaris.

Is de zaak van zeer ernstigen aard, dan geschiedt de kennisgeving terstond, zooveel doenlijk, aan al de leden van het College.

Hij brengt alle door gevangenen in het gesticht gepleegde strafbare feiten onverwijld, onder overlegging van een proces-verbaal van het voorgevallene, ter kennis van den Officier van Justitie en van het College van Regenten.

Van elk bijzonder voorval houdt hij aanteekening in het daarvoor bestemd register.

Indien hij iets verneemt, dat voor de justitie belangrijk is, doet hij daarvan mededeeling aan den Officier van Justitie.

Art. 25.

De Directeur is verantwoordelijk voor de behoorlijke bewaking der gevangenen, voor de veiligheid, de goede orde en tucht, en in het algemeen voor den goeden gang van zaken in de gevangenis overeenkomstig dit reglement en de verdere reeds gemaakte- of nog te maken wettelijke bepalingen of administratieve verordeningen.

Hij kan bij volstrekte noodzakelijkheid zoodanige maatregelen nemen, als hij voor de veiligheid van het gesticht, ter verzekering van rust en orde, of ter voorkoming van ontvluchting geraden zal oordeelen.

Aan zijne zorg en bewaring worden toevertrouwd al de in het magazijn en en voor den dienst in het gesticht opgeslagen goederen.

Art. 26.

Op het bureel van den Directeur worden de na te melden boeken gehouden, als:

a. drie registers tot inschrijving der gevangenen, te weten:

een voor de preventief gevangenen:

een voor de gegijzelden om schulden;

een voor alle andere gevangenen en vastgezetten.

Deze registers moeten op de eerste en de laatste bladzijde door den President van de Arrondissements-rechtbank geteekend-, en op alle andere bladzijden door hem gewaarmerkt zijn.

Zij dienen tevens zooveel nodig tot het doen der inschrijvingen beloofd bij het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142)

b. de registers en boeken, waarvan het aanhouden door den Minister van Justitie wordt voorgeschreven.

In elke vergadering doet het College van Regenten zich enkele registers en boeken voorleggen.

Art. 27.

De Directeur zendt dagelijks een rapport van den stand der bevolking van het gesticht aan den Voorzitter en den Secretaris van het College van Regenten, aan den maandcommissaris en aan den Officier van Justitie bij de arrondissements-rechtbank.

Art. 28.

Door den Directeur kan aan gevangenen straf worden opgelegd naar de bepalingen van dit reglement.

Aan gevaarlijke gevangenen kan hij des avonds, tot het uur van opstaan, hunne bovenkleeding doen ontnemen, ten einde ook daardoor ontvluchting te bemoeilijken.

Art. 29.

De Directeur moet de gevangenen, vooral gedurende de eerste dagen van hun verblijf in het gesticht, aandachtig nagaan en dikwijls toespreken ten einde met hunne stemming en geaardheid bekend te worden.

Hen, aan wie een der straffen is opgelegd, vermeld in art. 20, sub. 1, 3 en 4 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62), bezoekt hij dagelijks.

Indien hij verneemt dat een gevangene in een toestand verkeert, welke zijn verwijdering uit de cel vordert, doet hij hiervan onverwijld mededeeling aan den geneesheer, aan den maandcommissaris en aan den Voorzitter van het College van Regenten.

Art. 30.

De Directeur heeft het gezag over de verdere beambten der gevangenis.

Hij regelt en verdeelt hunne werkzaamheden onder goedkeuring van het College van Regenten.

Art. 31.

De Directeur is bevoegd om in zeer dringende omstandigheden beambten oogenblikkelijk hun dienst te doen staken.

Dit wordt door hem terstond aan den Voorzitter van het College van Regenten en aan den maandcommissaris medegedeeld.

Art. 32.

De Directeur zal, in het belang van de orde en veiligheid, dagelijks, en van tijd tot tijd ook 's nachts, een ronde doen.

Art. 33.

De Directeur doet zich elken avond de sleutels, welke gedurende den nacht niet voor den dienst der gevangenis noodig zijn, ter hand stellen.

De niet in gebruik zijnde sleutels worden op het bureel van den Directeur in eene daartoe bestemde kast bewaard.

Art. 34.

De Directeur mag zonder voorkennis en goedvinden van het College van Regenten nimmer des nachts buiten het gesticht of zijne woning verblijven. Bij dag verwijdt hij zich zoo min mogelijk en in geen geval op gezette tijden.

Art. 35.

Jaarlijks vóór den derden maandag van Januari geeft de Directeur aan het College van Regenten een verslag omtrent het gedrag, den ijver en de geschiktheid der beambten.

§ 7. De schrijver.

Art. 36.

De schrijver is uitsluitend belast met bureelwerk voor den huishoudelijken dienst en voor het beheer van den arbeid.

§ 8. De geneesheer.

Art. 37.

De geneesheer staat voor de waarneming van den geneeskundigen dienst in de gevangenis en bij de beambten en hunne gezinnen onder het oppertoezicht van den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht. Hij volgt diens bevelen, ook die welke van administratieven aard zijn, op.

Art. 38.

De geneesheer zorgt dat de Directeur steeds verwittigd zij waar hij, des noodig, kan gevonden worden.

Hij zorgt, dat hij in geval van ziekte door een anderen geneesheer wordt vervangen. Aan dezen kan voor de tijdelijke waarneming van den dienst eene belooning worden toegekend,

berekend naar evenredigheid van het bedrag der aan de betrekking verbonden jaarwedde of toelage.

Van elke tijdelijke vervanging wordt door of namens hem kennis gegeven aan het hoofd van het gesticht en aan den in art. 37 bedoelden Inspecteur.

Art. 39.

Buiten de ziekenvertrekken bezoekt de geneesheer dagelijks zooveel gevangenen als hij, na den Directeur te hebben gehoord, dienstig zal oordeelen.

Ook is hij verplicht tot een dagelijksch bezoek van de gevangenen, aan wie blijkens van den Directeur ontvangen opgave, een der straffen is opgelegd, vermeld in art. 20, sub 1, 2, 3, 4 en 5 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62).

Zoo mogelijk worden de bezoeken in de gevangenis door hem afgelegd vóór den middag.

Art. 40.

De geneesheer beslist, of gevangenen naar een ziekenvertrek moeten worden overgebracht.

Indien de geneesheer meent dat een disciplinair gestrafte in een toestand verkeert, welke diens verwijdering uit de cel vordert, doet hij hiertoe onverwijld het voorstel aan het College van Regenten.

In zeer dringende gevallen kan de geneesheer, in afwachting der beslissing van het College, een gestrafte onmiddelijk, in overleg met den Directeur, de cel doen verlaten, en naar een ander, voor hem geschikt verblijf in het gesticht doen overbrengen.

Art. 41.

De geneesheer ziet toe, dat zijne bevelen en voorschriften door de zieken en oppassers worden opgevolgd, en overtuigt zich zooveel mogelijk, dat de geneesmiddelen en de voeding voor de zieken behoorlijk gereed gemaakt zijn.

Art. 42.

Bij het voorkomen eener besmettelijke ziekte draagt de geneesheer zorg, dat de cellen, vertrekken, furnituren en kleederen worden geïnficeerd volgens de daaromtrent bestaande wettelijke bepalingen.

Van elk bijzonder voorval houdt hij aantekening in het daarvoor bestemd register.

Indien hij iets verneemt, dat voor de justitie belangrijk is, doet hij daarvan mededeeling aan den Officier van Justitie.

Art. 25.

De Directeur is verantwoordelijk voor de behoorlijke bewaking der gevangenen, voor de veiligheid, de goeie orde en tucht, en in het algemeen voor den goeden gang van zaken in de gevangenis overeenkomstig dit reglement en de verdere reeds gemaakte- of nog te maken wettelijke bepalingen of administratieve verordeningen.

Hij kan bij volstreckte noodzakelijkheid zoodanige maatregelen nemen, als hij voor de veiligheid van het gesticht, ter verzekering van rust en orde, of ter voorkoming van ontvluchting geraden zal oordeelen.

Aan zijne zorg en bewaring worden toevertrouwd al de in het magazijn en en voor den dienst in het gesticht opgeslagen goederen.

Art. 26.

Op het bureel van den Directeur worden de na te melden boeken gehouden, als:

a. drie registers tot inschrijving der gevangenen, te weten:

een voor de preventief gevangenen:

een voor de gegijzelden om schulden;

een voor alle andere gevangenen en vastgezetten.

Deze registers moeten op de eerste en de laatste bladzijde door den President van de Arrondissements-rechtbank geteekend-, en op alle andere bladzijden door hem gewaarmerkt zijn.

Zij dienen tevens zooveel noodig tot het doen der inschrijvingen beloofd bij het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142)

b. de registers en boeken, waarvan het aanhouden door den Minister van Justitie wordt voorgeschreven.

In elke vergadering doet het College van Regenten zich enkele registers en boeken voorleggen.

Art. 27.

De Directeur zendt dagelijks een rapport van den stand der bevolking van het gesticht aan den Voorzitter en den Secretaris van het College van Regenten, aan den maandcommissaris en aan den Officier van Justitie bij de arrondissements-rechtbank.

Art. 28.

Door den Directeur kan aan gevangenen straf worden opgelegd naar de bepalingen van dit reglement.

Aan gevaarlijke gevangenen kan hij des avonds, tot het uur van opstaan, hunne bovenkleeding doen ontnemen, ten einde ook daardoor ontvluchting te bemoeilijken.

Art. 29.

De Directeur moet de gevangenen, vooral gedurende de eerste dagen van hun verlof in het gesticht, aandachtig nagaan en dikwijls toespreken ten einde met hunne stemming en geaardheid bekend te worden.

Hen, aan wie een der straffen is opgelegd, vermeld in art. 20, sub. 1, 3 en 4 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62), bezoekt hij dagelijks.

Indien hij verneemt dat een gevangene in een toestand verkeert, welke zijn verwijdering uit de cel vordert, doet hij hiervan onverwijld mededeeling aan den geneesheer, aan den maandcommissaris en aan den Voorzitter van het College van Regenten.

Art. 30.

De Directeur heeft het gezag over de verdere beambten der gevangenis.

Hij regelt en verdeelt hunne werkzaamheden onder goedkeuring van het College van Regenten.

Art. 31.

De Directeur is bevoegd om in zoor dringende omstandigheden beambten oogenblikkelijk hun dienst te doen staken.

Dit wordt door hem terstond aan den Voorzitter van het College van Regenten en aan den maandcommissaris medegedeeld.

Art. 32.

De Directeur zal, in het belang van de orde en veiligheid, dagelijks, en van tijd tot tijd ook 's nachts, een ronde doen.

Art. 33.

De Directeur doet zich elken avond de sleutels, welke gedurende den nacht niet voor den dienst der gevangenis noodig zijn, ter hand stellen.

De niet in gebruik zijnde sleutels worden op het bureel van den Directeur in eene daartoe bestemde kast bewaard.

Art. 34.

De Directeur mag zonder voorkennis en goedvinden van het College van Regenten nimmer des nachts buiten het gesticht of zijne woning verblijven. Bij dag verwijdert hij zich zoo min mogelijk en in geen geval op gezette tijden.

Art. 35.

Jaarlijks vóór den derden maandag van Januari geeft de Directeur aan het College van Regenten een verslag omtrent het gedrag, den ijver en de geschiktheid der beambten.

§ 7. De schrijver.

Art. 36.

De schrijver is uitsluitend belast met bureelwerk voor den huishoudelijken dienst en voor het beheer van den arbeid.

§ 8. De geneesheer.

Art. 37.

De geneesheer staat voor de waarneming van den geneeskundigen dienst in de gevangenis en bij de beambten en hunne gezinnen onder het oppertoezicht van den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht. Hij volgt diens bevelen, ook die welke van administratieven aard zijn, op.

Art. 38.

De geneesheer zorgt dat de Directeur steeds verwittigd zij waar hij, des noodig, kan gevonden worden.

Hij zorgt, dat hij in geval van ziekte door een anderen geneesheer wordt vervangen. Aan dezen kan voor de tijdelijke waarneming van den dienst eene belooning worden toegekend,

berekend naar evenredigheid van het bedrag der aan de betrekking verbonden jaarwedde of toelage.

Van elke tijdelijke vervanging wordt door of namens hem kennis gegeven aan het hoofd van het gesticht en aan den in art. 37 bedoelden Inspecteur.

Art. 39.

Buiten de ziekenvertrekken bezoekt de geneesheer dagelijks zooveel gevangenen als hij, na den Directeur te hebben gehoord, dienstig zal oordeelen.

Ook is hij verplicht tot een dagelijksch bezoek van de gevangenen, aan wie blijkens van den Directeur ontvangen opgave, een der straffen is opgelegd, vermeld in art. 20, sub 1, 2, 3, 4 en 5 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62).

Zoo mogelijk worden de bezoeken in de gevangenis door hem afgelegd vóór den middag.

Art. 40.

De geneesheer beslist, of gevangenen naar een ziekenvertrek moeten worden overgebracht.

Indien de geneesheer meent dat een disciplinair gestrafte in een toestand verkeert, welke diens verwijdering uit de cel vordert, doet hij hiertoe onverwijld het voorstel aan het College van Regenten.

In zeer dringende gevallen kan de geneesheer, in afwachting der beslissing van het College, een gestrafte onmiddelijk, in overleg met den Directeur, de cel doen verlaten, en naar een ander, voor hem geschikt verblijf in het gesticht doen overbrengen.

Art. 41.

De geneesheer ziet toe, dat zijne bevelen en voorschriften door de zieken en oppassers worden opgevolgd, en overtuigt zich zooveel mogelijk, dat de geneesmiddelen en de voeding voor de zieken behoorlijk gereed gemaakt zijn.

Art. 42.

Bij het voorkomen eener besmettelijke ziekte drangt de geneesheer zorg, dat de cellen, vertrekken, furnituren en kleederen worden geïnspecteerd volgens de daaromtrent bestaande wettelijke bepalingen.

Art. 43.

De geneesheer houdt een ziekenregister, waarin elke zieke wordt ingeschreven.

Hij teekent in dat register aan den voortgang en loop der ziekte, tot aan den afloop, benevens de gevolgde geneeswijze; alles zoodanig ingericht, dat daaruit, des gevorderd, een volledig en duidelijk ziekteverslag kan worden opgemaakt.

Het College van Regenten kan van dat register inzage nemen en van den geneesheer steeds inlichtingen vorderen.

Art. 44.

Zoodra de geneesheer eenen zieke in levensgevaar acht, geeft hij daarvan kennis aan den Directeur, die er terstond den godsdienstleeraar of den geestelijke van de gezindte waartoe de zieke behoort, van verwittigt.

Art. 45.

De geneesheer zorgt voor de noodige inënting en herinënting bij die gevangen, welke langer dan 14 dagen in het gesticht zullen vertoeven.

Art. 46.

De geneesheer let op alles, wat tot voorkoming van ziekten kan leiden en doet aan het College van Regenten de voorstellen, welke hij uit dit oogpunt nuttig acht.

Art. 47.

De geneesheer legt van het jaarverslag, door hem uitgebracht aan den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht, afschrift over aan het College van Regenten.

**§ 9. De godsdienstleeraars of godsdienst-
onderwijzers en de geestelijke.**

Art. 48.

De godsdienstleeraars of godsdienstonderwijzers en de geestelijke zorgen voor het houden van godsdienstoefeningen, en, zoo noodig, ook voor het geven van godsdienstonderwijs.

Art. 49.

De godsdienstleeraars of godsdienstonderwijzers en de geeste-

lijke hebben ten allen tijde des daags den vrijen toegang tot de veroordeelden, die tot hunne godsdienstige gezindte behooren. Onveroordeelden, die niet op bevel der justitie buiten toegang moeten blijven, bezoeken zij voor zoover zij daartoe namens hen uitgenoodigd worden.

Op de eerste aanvraag daartoe, namens het College van Regenten of den Directeur aan hen gedaan, vervoegeu zij zich bij een gevangene. Zij onthouden zich van toespraken tot gevangenen, die niet tot hunne godsdienstige gezindte behooren.

In bijzondere gevallen kan het College van Regenten hun het bezoeken van een gevangene verbieden.

Art. 50.

Op Zon- feestdagen wordt godsdienstoefening gehouden.

Het uur, waarop dit zal plaats hebben, wordt in overleg met het College van Regenten geregeld.

Art. 51.

Bij verhindering wegens ziekte of om andere redenen zenden zij hiervan bericht aan den Directeur.

Art. 52.

In de maand Januari zenden zij aan het College van Regenten een verslag van hunne dienstverrichtingen en bevindingen in het afgelopen jaar.

Art. 53.

Bij gevangenen, die behooren tot een godsdienstige gezindte, waarvan geen leeraar aan het gesticht verbonden is, wordt desverlangd en zoo mogelijk een leeraar van hun kerkgenootschap toegelaten.

§ 10. De onderwijzer.

Art. 54.

De onderwijzer heeft uitsluitend toegang tot de schoollokalen.

Art. 55.

De onderwijzer laat geen gelegenheid voorbijgaan, om bij het onderwijs de gevangenen tot het goede op te wekken.

Art. 56.

Het is den onderwijzer ten strengste verboden zich met godsdienstonderwijs te bemoeien.

Art. 57.

De onderwijzer houdt omtrent het onderwijs de vereischte aantekeningen, om jaarlijks de voor de statistiek van het gevangeniswezen, en de voor het jaarverslag van het College van Regenten benoodigde inlichtingen te kunnen geven.

§ 11. De bewaarders.

Art. 58.

Bij afwezigheid of ontstentenis van den Directeur treedt de bewaarder der eerste klasse in zijne plaats op.

Art. 59.

De bewaarders houden toezicht in de cellen, in de gevangenvertrekken, in de gangen, in de kerk en op de wandelplaatsen, om de naleving der bepalingen betreffende den dienst te handhaven.

Zij zijn belast met de uitreiking der voeding en houden het oog op de waterdistributie en de reiniging der draagbare privaten.

Ook bevorderen zij zooveel mogelijk den arbeid, door de gevangenen daarin behulpzaam te zijn en hen tot werkzaamheid aan te sporen.

Voor de vervulling van den portiersdienst wordt door het College van Regenten eene afzonderlijke instructie vastgesteld.

Overigens is de regeling hunner dienstverrichtingen, volgens art. 30, onder goedkeuring van het College van Regenten, overgelaten aan den Directeur.

§ 12. De bewaarster.

Art. 60.

De bewaarster heeft het opzicht over de geheele afdeeling voor vrouwelijke gevangenen.

Zij zorgt voor de naleving van het bepaalde bij art 17 van dit reglement en is voor den goeden gang van zaken in gemelde afdeeling, zoowel wat den huisdienst als wat den arbeid betreft, verantwoordelijk.

§ 13. De boodschaplooper.

Art. 61.

De boodschaplooper heeft geen toegang tot de gerangenvertrekken.

Hij vervoeft zich op het bureel van den Directeur om aldaar zijne orders te ontvangen.

Art. 62.

De bewaarders en de boodschaplooper kunnen door den Directeur wegens lichte overtredingen, behoudens beroep op den Voorzitter van het College van Regenten, gestraft worden met verzuarden dienst.

De genoemde beambten en de bewaarster kunnen wegens plichtverzuim of onbehoorlijk gedrag door den maandcommissaris worden gestraft met ontzegging der gelegenheid tot uitgaan gedurende ten hoogste 14 dagen.

§ 14. De gevangenen in het algemeen.

Art. 63.

Zoodra een gevangene wordt ingebracht, worden de bescheiden tot zijne opneming door den Directeur onderzocht. Zijn deze stukken in goede orde bevonden en bestaat er geen twijfel omtrent de identiteit van den gevangene, zoo geschieden de vereischte inschrijvingen.

Indien zich een persoon tot het ondergaan van zijn straf vrijwillig gevangen stelt, wordt ter verzekering van zijn identiteit gehandeld zooals bij de circulaire van den 6den Juni 1860, n°. 88, is voorgeschreven. (Verz. n°. 16).

Na de inschrijving wordt de gevangene in een daarvoor bestemd lokaal nauwkeurig gevisiteerd.

Hetgeen bij hem gevonden wordt, als: geld en geldswaarde, horloge, en voorts al hetgeen hem niet onontbeerlijk is, wordt door den Directeur in bewaring genomen, na vooraf in het daarvoor bestemd register ingeschreven te zijn.

Art. 64.

Gelden, welke den gevangene worden toegezonden, neemt de Directeur eveneens in bewaring. Dit teekent hij aan in het daarvoor bestemd register.

Hij geeft daarvoor, des verlangd, een bewijs van ontvangst aan de zenders, op hunne kosten.

Art. 65.

Indien de Directeur of de geneesheer dit noodig acht, wordt de gevangene, na afloop der visitatie, in een badkuip gereinigd en van andere kleedingstukken voorzien.

Art. 66.

Zoodra de visitatie en, des gevorderd, de reiniging en klederenverwisseling heeft plaats gehad, wordt de gevangene in een voor hem bestemd lokaal opgesloten.

Art. 67.

Bij zijne komst in het voor hem bestemd vertrek worden de aldaar voorhanden benoodigdheden den gevangene aangewezen en wordt hij, voor zooveel hem die ten gebruike worden gegeven, voor de goede bewaring en het in orde houden daarvan verantwoordelijk gesteld.

Hij is verplicht tot vergoeding der schade, door hem opzettelijk of door gebrek aan voorzorg aan 's Rijks gebouw of roerende goederen toegebracht. Het bedrag daarvan wordt door het College van Regenten op de voordracht van de Directeur bepaald.

Art. 68.

Aan de gevangenen wordt gelast: de leden van het College van Regenten en de beambten te gehoorzamen; de leden van het Hoofdbestuur en van het plaatselijk afdelingsbestuur van het Nederlandsch genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, den godsdienstleeraar of den geestelijke, de onderwijzers en den geneesheer met onderscheiding te bejegenen; al het hun opgelegd werk goed en ijverig te verrichten; zich te onthouden van alle pogingen om hunne medegevangenen, die zich in andere lokalen bevinden, te leeren kennen of om met hen door woorden, teekenen of gebaren in gemeenschap te komen; niet dan bij noodzakelijkheid te schellen; geen gedruisch te maken door zingen, schreeuwen, fluiten, luid spreken, slaan of kloppen; in de cellen, gevangenvertrekken, gangen en op de wandelplaatsen orde en zindelijkheid in acht te nemen; de hun toevertrouwde of ten gebruike verstrekte voorwerpen niet te beschadigen of te verwaarloosen; bij het onderwijs aandachtig en leenzaam te zijn; de vrije uren met lezen of met eenig ander nuttig werk door te brengen; onder het bijwonen der godsdienstoefening eerbiedig en stil te zijn, en zich in alles te gedragen naar de regelen van orde en tucht in de gevangenis.

Art. 69.

Aan de gevangenen worden in den regel geene andere boeken dan uit de bibliotheek ter lezing verstrekt.

Wordt van den regel afgeweken, dan moet de maandcommissaris het boek goedkeuren en daarvan door aantekening op het boek doen blijken.

In elk vertrek voor gemeenschappelijke opsluiting wordt gevonden een boek, waaruit op Zon- en feestdagen en op andere dagen des avonds, wanneer de arbeid geëindigd is, door een gevangene kan worden voorgelezen.

In geen geval worden aan de gevangenen couranten ter lezing verstrekt.

Art. 70.

Alle gevangenen nemen dagelijks, wanneer het weder het toelaat, ten minste een half uur lang, beweging in de open lucht, op de daarvoor ingerichte plaats. Ook brengen zij derwaarts hunne liggingstukken om die uit te kloppen en te luchten, telkens als hun zulks wordt bevolen.

Art. 71.

De gevangenen moeten dagelijks hun verblijf aanvegen en daarin de grootste reinheid onderhouden.

Het is hun verboden op de muren en deuren te schrijven of te teekenen, of deze op andere wijze te bemorsen of te beschadigen.

Voor zindelijkheid van kleedingstukken en lichaam dragen zij stiptelijk zorg.

Elke maand nemen de gevangenen een voetbad en om de twee maanden een geheel bad, en voorts zoo dikwijls als de geneesheer dit zal voorschrijven.

Op gezette tijden worden de mannen geschoren en wordt hun hoofdhaar geknipt.

Elke gevangene heeft een handdoek, een haarkam en een kleebrorstel, en ontvangt wekelijks 5 dekagram groene zeep.

Art. 72.

De gevangenen, die den Ambtenaar van het openbaar ministerie, den Garnizoenscommandant, den Directeur of een lid van het College van Regenten wenschen te spreken, deelen dit aan een bewaarder of de bewaarster mede, die zorgt dat de Directeur daarvan spoedig kennis draagt. Deze verricht het noodige dat

— voor zoover het verzoek niet hem zelfen betreft — de betrokken personen er van worden verwittigd.

Art. 73.

De verdeeling van den dag geschiedt overeenkomstig de door den Minister van Justitie daaromtrent genomen beschikking.

Art. 74.

De uren van opstaan, van het gebruiken van spijs en drank en van het ter ruste begeven, worden door het luiden der klok aangekondigd.

Art. 75.

Dadelijk na het opstaan moeten de gevangenen zich reinigen en aankleeden, en hun nachtleger in orde brengen.

Bij het luiden der klok des avonds, een half uur vóór het rustuur, moeten de gevangenen hun nachtleger gereedmaken, en als de klok van het rustuur geluid wordt, zich terstond ter ruste begeven.

Het bij dag slapen of te bed liggen anders dan in geval van ziekte is verboden.

De gevangenen mogen zelf het licht niet blusschen; dit geschiedt door een beambte, na het luiden voor het rustuur.

Art. 76.

De gevangene, die tijdelijk of voor goed de gevangenis verlaat, wordt vooraf nauwkeurig gevisiteerd. Hetzelfde heeft plaats bij terugkomst van den gevangene, die de gevangenis tijdelijk had verlaten.

Art. 77.

Veroordeelden, die zich in het gesticht zeer goed gedragen, kunnen, indien zij dit verzoeken, op voorstel van den Directeur, door den maandcommissaris worden aangewezen om huisdiensten te verrichten.

Deze diensten moeten uitsluitend het gesticht betreffen.

Zij, die voor de eerste maal straf ondergaan, komen er het eerst voor in aanmerking.

Veroordeelden, die zich ernstig misdragen, worden, overeenkomstig art. 82 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur van 31 Augustus 1886, (*Staatsblad* n°. 159), geplaatst in de strafklasse.

Art. 78.

Bij het verlaten van de gevangenis wordt aan iederen veroordeelde, die ten minste één maand opgesloten is geweest, en aan alle andere tot kortere straffen veroordeelden, die dit mochten vragen, door den Directeur een bewijs van ontslag uitgereikt.

Elke ontslagene vertrekt daarop terstond, zonder zich met een der beambten van het gesticht in te laten.

Art. 79.

De jeugdige veroordeelden, te weten zij, die bij den ingang hunner straf den leeftijd van 16 jaren niet hebben bereikt, worden hoofdzakelijk met onderwijs en met zoodanigen arbeid, als hun bij het verlaten van het gesticht nuttig kan zijn, bezig gehouden.

Zij worden, voor zooveel zij gemeenschappelijk opgesloten zijn zooveel mogelijk aan een onafgebroken toezicht onderworpen.

Art. 80.

Niet gegradueerde militairen zijn aan dezelfde voorschriften als de burgerlijke gevangenen onderworpen, en worden op dezelfde wijze behandeld. Voor gegradueerde militairen blijven de Koninklijke besluiten van 21 Augustus 1816, n°. 83, 11 April 1857, n°. 76 en 17 Maart 1873, n°. 28, van kracht.

Art. 81.

Van elk sterfgeval doet de Directeur de aangifte en de inschrijving, voorgeschreven bij art. 54 van het Burgerlijk Wetboek.

De lijken van gevangenen worden, met inachtneming der plaatselijke verordeningen, na bekomen verlof van den ambtenaar van den burgerlijken stand, ter aarde besteld. Dit geschiedt voor rekening van het Rijk, voor zooveel het eigen geld of het zakgeld van den overledene tot bestrijding van de kosten ontoereikend is.

Art. 82.

De lijken van gevangenen worden aan hunne nabestaanden op aanvraag van dezen afgegeven, ten einde door hunne zorg en voor hunne rekening te worden ter aarde besteld.

§ 15. Gegijzelden wier verplegingskosten komen voor rekening van het publiek gezag.

Art. 83.

Deze behooren tot de klasse der gewone gevangenen.

Zij blijven hunne eigen kleeding dragen, zoolang die voldoende en zindelijk is.

Zij kunnen door het College van Regenten tot de pistole worden toegelaten.

§ 16. Gearresteerde zeelieden en personen op wie lijfswang wordt toegepast, ten einde hen te noodzaken tot voldoening eener schuld of tot nakoming eener verbintenis of verplichting, wier verplegingskosten komen voor rekening van particulieren.

Art. 84.

Ook deze zijn verplicht, gelijk alle gevangenen, de beambten te gehoorzamen en hunne bevelen stipt op te volgen.

Zij zijn, wat de orde en tucht betreft, aan de algemeene regelen van het gesticht onderworpen.

Zij worden niet gelijktijdig met andere gevangenen op de wandelplaatsen toegelaten.

Art. 85.

Zij worden zoowel bij het inkomen als bij hun vertrek en ook gedurende hun verblijf in de gijzeling, zoo dikwijls dit den Directeur geraden voorkomt, gevisiteerd.

Zoodanig onderzoek kan ook tot hunne goederen worden uitgestrekt.

Art. 86.

De gegijzelden om schulden worden verpleegd volgens het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 11 November 1843, n°. 45 (DE JONGH n°. 457) en tegen de vergoeding, geregeld bij Koninklijk besluit van 27 Juli 1856 (*Staatsblad* n°. 74).

Alle andere gegijzelden, voor zoover hun onderhoud ten laste

van particulieren komt, worden behandeld als toegelatenen tot de pistole.

Aan gegijzelden mag als meerdere voeding alleen worden verstrekt, wat in de kantine verkrijgbaar is.

Art. 87.

In de vertrekken der gegijzelden voor rekening van particulieren is zichtbaar voorhanden een afschrift van de artikelen 84, 85 en 86 van dit reglement, benevens een afschrift van den door het College van Regenten voor hen vastgestelden voedingstaat en een tabel van de in de kantine verkrijgbare artikelen.

§ 17. Wegens wangedrag, op rechterlijk bevel opgesloten personen.

Art. 88.

Deze personen kunnen in het gesticht worden opgenomen wanneer tot hunne opsluiting de gevangenis door den rechter is aangewezen.

Art. 89.

Zij worden afzonderlijk geplaatst in daarvoor door het College van Regenten bestemde vertrekken, en overigens beschouwd tot de klasse der gewone gevangenen te behooren. Zij kunnen door dat College tot de pistole worden toegelaten.

Art. 90.

Hun kostgeld wordt maandelijks bij vooruitbetaling aan den Directeur voldaan.

§ 18. Doortrekkende gevangenen en andere onder verzekerde bewaring vervoerd wordende personen.

Art. 91.

Deze worden, zoo noodig, gereinigd en bij hun vertrek van kleeding en schoeisel voorzien.

Bij hun komst en vertrek verzekert de Directeur zich, dat zij in het bezit zijn van de goederen, op de transportlijsten vermeld.

Bij hun vertrek wordt hun, zoo noodig, een ration brood medegegeven.

Art. 92.

Het voorgaand artikel is ook van toepassing op de gevangenen die van uit het gesticht op transport worden gesteld.

§ 19. Briefwisseling.

Art. 93.

De briefwisseling der onveroordeelden is vrij, behoudens het bepaalde bij art. 95 hierna volgende.

De andere gevangenen behorende tot de gewone klasse, bedoeld in art. 82 van den algemeenen maatregel van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159), mogen op Zon- en feestdagen brieven schrijven aan personen buiten het gesticht, en die dagelijks van de zoodanigen ontvangen.

In bijzondere gevallen kan de maandcommissaris het verzenden van brieven, met afwijking van het voorgaande, toestaan.

Art. 94.

Alle briefwisseling tusschen gevangenen onderling is verboden, ook wanneer zij zich niet in hetzelfde gesticht bevinden. In bijzondere gevallen kan het College van Regenten vrijstelling van dit verbod verleen, ten opzichte van briefwisseling met familiebetrekkingen in andere gevangenissen of gestichten opgenomen.

Art. 95.

De inkomende zoowel als de uitgaande brieven worden in handen gesteld van den Directeur, en — nadat daarvan de noodige aantekening is geschied op het register — zoo de gevangenen nog niet veroordeeld zijn, bij den betrokken Ambtenaar van het openbaar ministerie, den Rechter-Commissaris of den Plaatselijken- of Garnizoenscommandant bezorgd, opdat deze de brieven lezen en daaromtrent de vereischte bevelen geven.

Wanneer het andere gevangenen betreft, neemt de Directeur van de brieven inzage, tenzij door het College van Regenten een zijner leden daartoe is aangewezen.

Ingeval van twijfel bij den Directeur treedt hij in overleg met den maandcommissaris.

Indien tegen het verzenden of afgeven geen bezwaar bestaat, brengt de directeur dit spoedig ten uitvoer.

Brieven, welke niet worden uitgereikt aan den geadresseerden gevangene, en brieven waarvan de verzending niet wordt toegelaten, worden vernietigd.

Art. 96.

Wanneer de gevangene geen gelden te zijner beschikking heeft, wordt het port van brieven bij voorschot voldaan, en bij onvermogen aan het Rijk in rekening gebracht.

Art. 97.

Voor alle uitgaande brieven van gevangenen verstrekt de Directeur ten koste van het Rijk papier, inkt en pennen.

Het papier wordt vanwege den Directeur gestempeld.

§ 20. Bezoeken.

Art. 98.

Aan veroordeelden, behoorende tot de gewone klasse, bedoeld in art. 82 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159), wordt eenmaal 's weeks toegestaan familibetrekkingen te spreken.

Deze worden hiertoe op de voor het bezoek vastgestelde dagen in de gevangenis toegelaten op vertoon en afgifte van een schriftelijk door den Directeur uitgereikt verlof. De Directeur houdt aantekening van de afgegeven vergunningen.

Voor meer bezoeken alsmede voor bezoeken op andere dan de daartoe vastgestelde dagen, wordt het schriftelijk verlof van den maandcommissaris gevorderd.

Art. 99.

Het schriftelijk verlof om tot preventief gevangenen te worden toegelaten, wordt verleend — naar gelang van den persoon en de instructie — door den betrokken Ambtenaar van het openbaar ministerie, den Rechter-Commissaris, of den Plaatselijken- of Garnizoenscommandant.

Art. 100.

Het bezoek, in de beide vorige artikelen bedoeld, geschiedt in het daarvoor ingericht lokaal, in tegenwoordigheid van een beambte.

In tegenwoordigheid van een beambte kunnen bezoekers ook worden toegelaten bij zieke gevangenen.

Een bezoek duurt in den regel niet langer dan 15 minuten, en daarbij mag den gevangene niets, van welken aard of onder welk voorwendsel ook, worden ter hand gesteld.

Bijaldien de bezoeker ongepaste mededeelingen doet, wordt hij onmiddellijk verwijderd.

In hetzelfde lokaal mogen geen twee bezoeken gelijktijdig geschieden.

Art. 101.

De bezoeken van advokaten vinden in een afzonderlijk daarvoor bestemd lokaal plaats. Behalve in de gevallen waarin de wet hun den vrijen toegang tot de gevangenen verleent, zal ook bij het bezoek van advokaten het verlof, in de vorige artikels bedoeld, vereischt worden.

Zij zullen intusschen, behoudens het vereischte toezicht, de gevangenen alleen kunnen spreken.

Art. 102.

De leden van het College van Regenten bezoeken de gevangenen volgens een te maken rooster.

Het College bevordert, dat de leden van het bestuur der ter plaatse gevestigde afdeeling van het Nederlandsch genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen zich onderling nopens het bezoeken der gevangenen verstaan.

Voor het bezoeken der vrouwelijke gevangenen bevordert het College de oprichting van eene vrouwenvereeniging, welke zich aan de afdeeling van het genoemd genootschap aansluit.

Art. 103.

Het is den bezoekers ten strengste verboden zich op eenigerlei wijze te mengen in het beheer der gevangenis, of geld, versnaperingen, brieven, geschriften, boeken of iets anders, van welken aard ook, aan de gevangenen te geven. Dit wordt hun medegedeeld.

Zij, die in strijd daarmede handelen, worden bij de gevangenen niet meer toegelaten. Wanneer personen, wie de toegang

tot de gevangenis uit den aard hunner betrekking vrijstaat, dit mochten doen, geeft het College van Regenten daarvan onverwijld kennis aan den Minister van Justitie.

Art. 104.

Gevangenen kunnen weigeren bezoeken te ontvangen van personen, die niet tot het bestuur of den dienst der gevangenis behooren, noch in het algemeen belang toegang bekomen hebben.

§ 21. Arbeid

Art. 105.

Eene ijverige behartiging van den arbeid wordt den Directeur en de verdere beampten aanbevolen.

Art. 106.

Bij onveroordeelden en gegijzelden gaat de Directeur de ledigheid zoo krachtig mogelijk tegen.

Art. 107.

De gevangene, die hechtenis of militaire detentie ondergaat, geeft op welken arbeid hij verkiest te verrichten.

Indien de regelen van orde en tucht zich hiertegen niet verzetten, wordt hem zoo mogelijk tot dien arbeid gelegenheid gegeven.

Blijft hij in gebreke die opgaaf te doen, dan wordt hem door de zorg van den Directeur geregeld arbeid verschaft.

Art. 108.

De arbeid bestaat :

- 1°. uit arbeid voor rekening van het Rijk ;
- 2°. uit arbeid voor rekening van particulieren ;
- 3°. uit het door den gevangene voor eigen rekening uitoefenen van zijn ambacht.

Art. 109.

De arbeid voor rekening van particulieren en die voor eigen rekening bestaan alleen uit den zoodanige als in eene gevangenis, zonder de orde te storen of het gebouw te beschadigen, kan plaats hebben.

Art. 110.

Wegens het verrichten van arbeid voor rekening van het Rijk wordt aan de gevangenen loon toegekend, volgens de bepalingen van het door den Minister van Justitie vastgesteld tarief van arbeidslooën.

Op de voordracht van den Directeur bepaalt het College van Regenten het loon van elken arbeid voor particulieren, niet opgenomen in het hiervoren vermeld tarief.

Art. 111.

Het verdiend loon wordt den gevangenen niet uitbetaald, doch op hunne rekening ten hunnen bate geboekt.

Art. 112.

Ingeval een gevangene grondstoffen of gereedschappen moedwillig bederft of verwaarloost, wordt de schade op zijn loon of van zijn eigen gelden ingehouden, onverminderd de volgens art. 119 op te leggen straffen.

Het bedrag dier schade wordt door het College van Regenten, op de voordracht van den Directeur, bepaald.

Deze inhouding wordt, wanneer zij den arbeid voor rekening van het Rijk of aan het Rijk behoorende grondstoffen of gereedschappen betreft, na afloop van elk half jaar in 's Rijks kas gestort, en aan het Departement van Justitie verantwoord.

Art. 113.

Op Zon- en erkende godsdienstige feestdagen behoeven de gevangenen geen arbeid te verrichten.

Ook de Israëlietische gevangenen zijn op hunnen Sabbath en hunne hooge feestdagen van den arbeid vrijgesteld.

Op deze dagen geen werk verrichtende, houden de gevangenen zich bezig met lezen of schrijven.

Art. 114.

In het begin van elke maand wordt aan de gevangenen mededeeling gedaan van den stand hunner rekening.

§ 22. Onderwijs.

Art. 115.

Het onderwijs wordt gegeven naar de regelen gesteld bij art.

17 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62) en de artt. 95 tot en met 100 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159).

Art. 116.

De leermiddelen worden bepaald door het College van Regenten na den onderwijzer te hebben gehoord.

Art. 117.

De schoolboeken en verdere schoolbehoeften staan onder het beheer van den onderwijzer, die daarvan eenen inventaris houdt. Hij zorgt, dat steeds het noodige aanwezig is, en vraagt door tusschenkomst van den Directeur het vereischte aan het College van Regenten aan.

De aankoop daarvan geschiedt op kosten van het Rijk.

§ 23. Bibliotheek.

Art. 118.

De zorg voor de bibliotheek, daaronder begrepen die voor de bijbels en kerkboeken, wordt opgedragen aan den Directeur of den onderwijzer.

De daarmede belaste beambte houdt een catalogus en zorgt voor het geregeld uitgeven en innemen der boeken.

In de bibliotheek zal steeds een getal boeken aanwezig zijn, voldoende om iederen gevangene wekelijks van nieuwe lectuur te voorzien.

Het College van Regenten bepaalt welke boeken voor de bibliotheek zullen worden aangekocht of buiten gebruik gesteld.

Bij de keuze der boeken kan door het College van Regenten het oordeel van den godsdienstleeraar of van den Roomsche-Catholieken geestelijke worden gevraagd.

Overeenkomstig de mate van ontwikkeling en de godsdienstige gezindte der gevangenen, worden de boeken in verschillende afdeelingen gesplitst en wordt achter elk boek in den catalogus opgegeven voor welke categoriën van gevangenen het geschikt is.

§ 24. Tucht.

Art. 119.

Elke inbreuk op de orde en tucht, de regelen van zindelijkheid, arbeidzaamheid en van gezondheid; alle moedwillig be-

schadiging van goederen, behoorende aan het gesticht of aan derden, worden, naar mate van de zwaarte der overtreding, gestraft met de straffen vermeld in art. 20 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62).

Art. 120.

Voor de toepassing der straffen wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde bij voormeld wetsartikel, bij art. 23 dier wet en bij de artt. 111 tot en met 113 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159).

De straffen vermeld in art. 20 sub 6 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62) voor zoover de duur daarvan nog moet worden geregeld, worden voor niet langer dan 4 weken opgelegd. De gestraften met water en brood ontvangen een en een half ration roggebrood per man en per dag.

Art. 121.

Opgelegde straffen kunnen door den geneesheer in overleg met den Directeur om gezondheidsredenen worden geschorst.

Bij verschil van gevoelen tusschen den geneesheer en den Directeur wordt aanvankelijk overeenkomstig het gevoelen van den geneesheer gehandeld.

Art. 122.

De in het vorig artikel bedoelde schorsing wordt onmiddellijk aan den Voorzitter van het College van Regenten medegedeeld, die, voor het geval hij er zich niet mede vereenigen kan, de beslissing van dat College inroept.

Art. 123.

De opgelegde straffen worden, met vermelding van de aanleiding daartoe, in het daarvoor bestemd register ingeschreven.

§ 25. Voeding.

Art. 124.

Voor de voeding gelden de bepalingen van het reglement, vastgesteld bij beschikking van den Minister van Justitie, van 19 November 1886, n°. 144.

In de vertrekken voor gemeenschappelijke opsluiting wordt het morgen- en avondeten en de middagspijs genuttigd door de gevangenen aan tafels gezeten.

Zij worden in de gelegenheid gesteld om vóór en na den maaltijd een gebed te doen.

Art. 125.

De verstrekking van water en brood gedurende de twee eerste etmalen van den straftijd heeft plaats overeenkomstig de beschikking van den Minister van Justitie, van 25 Augustus 1886, n°. 130.

Art. 126.

Aan zieke gevangenen worden toegediend de spijsen en dranken, welke door den geneesheer voorgeschreven worden.

§ 26. Kleeding- en liggingstukken.

Art. 127.

Veroordeelden wier straf den tijd van drie maanden te boven gaat, dragen de kleeding, welke voor de gevangenen is aangenomen.

Art. 128.

Alle andere gevangenen blijven in den regel hun eigen kleeding dragen, terwijl de vernieuwing daarvan hun dan tevens, voor zooveel nodig, kan worden vergund.

Ook aan dezen wordt echter vanwege het Rijk de in het vorig artikel bedoelde kleeding verstrekt, zoodra hun eigen kleeding ontoereikend is, of zoodra het voor de netheid, zindelijkheid of veiligheid wenschelijk wordt geacht.

Art. 129.

Indien eigen kleeding wordt ontnomen, wordt deze, na in het daartoe bestemd register ingeschreven te zijn, zoo noodig, gereinigd en daarna geborgen in een katoenen zak. Die zak, waarop een inventaris wordt gehecht, blijft tot het ontslag van den gevangene in het magazijn voor eigen goederen van gevangenen bewaard.

Is de eigen kleeding niet voor bewaring vatbaar dan wordt

zij of aan de familie toegezonden of verkocht en de opbrengst daarvan ten bate van den gevangene op zijne rekening geboekt.

Art. 130.

Aan huisdienstdoende gevangenen kunnen schoenen worden verstrekt.

Art. 131.

Voor de verstrekking en verantwoording van kleeding- en liggingstukken, voor het stempelen of merken enz. wordt verwezen naar de bepalingen der Instructie, vastgesteld bij beschikking van den Minister van Justitie, van 15 September 1886, n°. 154.

§ 27. Mobilair.

Art. 132.

Behoudens afwijkingen door den Minister van Justitie goed te keuren, is het mobilair der gevangenverblijven zamengesteld als volgt:

1°. In elk dagvertrek voor gemeenschappelijke opsluiting:

tafels, zittanken, een zand- of spuwbakje, een bergplank met afscheidingen, blikken drinkbekers, een of meer waterkannen of kruiken, etensblikken, blikken boterdoosjes, houten spijslepels, een handstoffer, een vaagdoek, een of meer draagbare reukeloze privaten van het bestaande model en afzonderlijk achter afschutsels geplaatst, een mandje voor afval en een boek, waaruit op Zon- en feestdagen en op andere dagen des avonds, wanneer de arbeid geëindigd is, door een gevangene kan worden voorgelezen.

2°. In elk nachtvertrek:

behalve de noodige nachtlegers met toebehooren en waschblikken voor iederen gevangene een zeepbakje, een handdoek, een haarkam en een kleebrorstel.

3°. In elke cel:

een nachtleger, een draagbaar reukeloos privaat, een hoek,

kastje, een tafel, een zitbankje, een voetlankje of voetmat, een blikken boterdoosje, een waterkan of kruik, een houten spijslepel, een blikken drinkbeker, een etensblik, een waschblik—een handdoek, een haarkam, een kleebrorstel, een zeepbakje, een handstoffer, een vuilnisblik, een vaagdoek, een inktkoker met schrijven, een bijbel of een kerkboek van de godsdienstige gezindte, waartoe de bewoner der cel behoort, een celkap en een mandje voor afval.

4°. In elk ziekvertrek:

ijzeren kribben met toebehooren, een ziekenstoel, pantoffels en andere benodigdheden, ter beoordeeling van den geneesheer;

5°. In elk vertrek voor gegijzelden om schulden en toegelatenen tot de pistole:

een ijzeren krib met toebehooren, een kamergemak, een tafel, twee stelen, een ladetafel, een spiegeltje, een kapstok, een inktkoker met schrijven, een bijbel of een kerkboek van de godsdienstige gezindte, waartoe de gegijzelde of de gevangene behoort, een waschtafel met toebehooren en een handdoek.

6°. In elk reinigingsvertrek: een badkuip met toebehooren.

Zoo mogelijk is één dezer uitsluitend bestemd voor de behandeling van lijders aan besmettelijke ziekten of aan huidziekten.

Aan de vrouwen kunnen op haar verzoek voetbankjes worden verstrekt.

Art. 133.

In de maand Januari van elk jaar en voorts zoo dikwijls het College van Regenten zulks wenschelijk of noodzakelijk acht, wordt door den Directeur in tegenwoordigheid van een lid van het College, de inventaris met het aanwezige mobilair vergeleken.

De uitslag daarvan wordt aan het College medegedeeld.

Voor het mobilair, dat bij die vergelijking zal blijken niet aanwezig te zijn en niet behoorlijk kan worden verantwoord, is de Directeur aansprakelijk.

In elk vertrek hangt de inventaris van het daar aanwezige mobilair.

§ 28. Brandweer.

Art 134.

In de gevangen is zijn steeds brandblusschmiddelen aanwezig.

Art. 135.

Het College van Regenten draagt zorg, dat de brandbluschmiddelen te allen tijde bruikbaar- en dat *alle* beambten met de behandeling daarvan vertrouwd zijn.

Art. 136.

Bij het ontstaan van brand zendt de Directeur daarvan onmiddellijk bericht aan de hoofden der brandweer en der politie, en gedraagt hij zich wijders overeenkomstig het eerste lid van art. 24 van dit reglement.

In afwachting van de komst en de bevelen van leden van het College van Regenten, handelt de Directeur naar omstandigheden.

Art. 137.

Bijaldien de brand een dreigend aanzien heeft, neemt de Directeur, zooveel mogelijk in overleg met- en onder leiding van het College van Regenten, maatregelen tot het ontruimen van het in gevaar verkeerend gedeelte van het gesticht.

Het bergen der archieven, schriften en goederen is hij in dit geval ook zooveel mogelijk bevorderlijk.

De kettingen en sloten, benoodigd bij eene ontruiming, in het eerste lid van dit artikel bedoeld, zullen steeds in genoegzamen getale aanwezig zijn, en tweemaal 'sjaars door het College van Regenten aan een onderzoek worden onderworpen.

Art. 138.

De verplichtingen van de andere beambten ingeval van brand worden bij reglement door het College van Regenten vastgesteld.

Ingeval van brand in de nabijheid van het gesticht, worden de brandbluschmiddelen onmiddellijk in gereedheid gebracht, ten einde de veiligheid van het gesticht te bevorderen.

§ 29. Wasscherij.

Art. 139.

De bewassing geschiedt zoo mogelijk door gevangen.

§ 30. Verwarming.

Art. 140.

De verwarming van de gevangenverblijven vangt aan met den 1sten November en eindigt met den 1sten April.

Uithoofde van de weersgesteldheid kan het College van Regenten het aanvangen of eindigen van de verwarming vroegen of uitstellen.

Art. 141.

Met het stoken wordt naar gelang van de weersgesteldheid gehandeld, en daarbij wordt in aanmerking genomen, dat eene warmte van 55 graden Fahrenheit in de gevangenverblijven voldoende is.

De verwarming van de lokalen, waarin zieken worden verpleegd, wordt in overleg met den geneesheer geregeld.

§ 31. Verlichting.

Art. 142.

Het gesticht wordt, met uitzondering van de woningen der beampten, voor rekening van het Rijk verlicht.

Art. 143.

De hoofdingang, de gangen, de trappen en portalen, de binnenplaats en het militair kwartier worden verlicht van een half uur na zonsondergang tot een uur vóór zonsopgang.

De dagvertrekken en cellen worden verlicht van een half uur na zonsondergang tot het rustuur.

Wanneer ziekte of andere oorzaak zulks wenschelijk maakt, kunnen cellen en gevangenvertrekken ook gedurende den nacht verlicht worden.

Art. 144.

De bewaarders en de bewaarster zijn belast met het ontsteken en blusschen van de gaslichten.

Wordt aan de gastoestellen eenig gebrek ontdekt, dan geeft de Directeur daarvan onverwijld kennis aan den opzichter van het gebouw, die onmiddellijk de vereischte herstelling bevordert.

Art. 145.

De Directeur zorgt, dat steeds zes lantaarns met kaarsen voorhanden zijn, om daarvan in buitengewone omstandigheden gebruik te kunnen maken.

§ 32. **Kantine.**

Art. 146.

Het genot der kantine wordt toegekend met inachtneming van de regelen, vastgesteld bij de artt. 62 en 63 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, behoorende bij het Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159), en bij de beschikkingen van den Minister van Justitie van 25 Augustus en 15 September 1885, n°. 130 en 156.

Art. 147.

De hoedanigheid van de artikelen, in de kantine verkrijgbaar, wordt onderzocht op den voet, waarop dit omtrent de behoeftigheden voor het onderhoud der gevangenen plaats heeft.

Art. 148.

De opgave en de latere afgifte der aangevraagde kantine-artikelen geschiedt op vastgestelde uren.

Art. 149.

De opgaven in het vorig artikel bedoeld, worden gedagteekend en in het archief van den Directeur gedurende drie jaren bewaard.

Art. 150.

De leverancier heeft alleen toegang tot het bureel van den Directeur.

Art. 151.

In de verblijven der gevangenen, die van de kantine gebruik mogen maken, is een tarief der kantine aanwezig.

§ 33. **Pistole.**

Art. 152.

Voor het genot der pistole gelden de bepalingen van het

reglement, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 29sten September 1875, n°. 5.

Kinderen van gevangenen.

Art. 153.

Met vrouwelijke gevangenen kunnen in het gesticht worden opgenomen kinderen, die niet van de moeder kunnen worden gescheiden

Deze kinderen, alsook de kinderen in het gesticht geboren, moeten verwijderd worden, zoodra zij de zorg der moeder kunnen ontberen.

Het oordeel van den geneesheer wordt in deze gevraagd.

Art. 154.

In de voeding der kinderen wordt ten laste van het Rijk voorzien.

Het verschaffen van kleeding- en liggingstukken heeft mede ten laste van het Rijk plaats.

Art. 155.

Van elke geboorte of elk sterfgeval doet de Directeur de aangitte, voorgescreven bij het Burgerlijk Wetboek.

De geboorten en sterfgevallen worden door hem in het register van de kinderen ingeschreven.

§ 35. Militaire wacht.

Art. 156.

Voor de militaire wacht wordt verwezen naar het Algemeen Voorschrift, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 13 Juli 1858, n°. 72, zooals dit is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 27 September 1877, n°. 11.

N) 75650-F.

§ 36. Slotbepaling.

Art. 157.

In elke cel en elk gevangenvetrek is op karton geplakt aanwezig een uittreksel van dit reglement, voor zooveel het verplichtingen der gevangenen betreft.

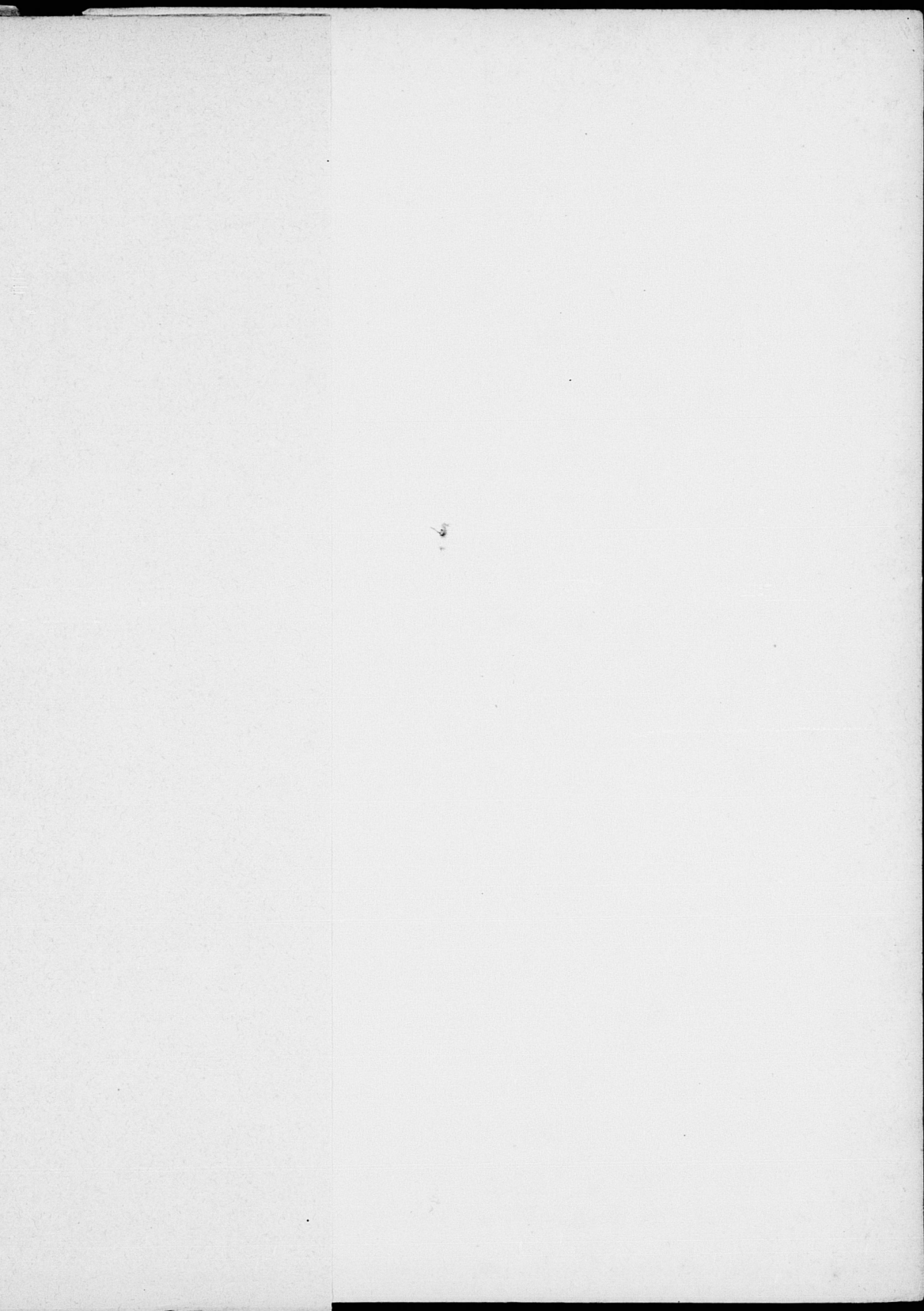
Ieder gevangene wordt bij zijne insluiting hierop opmerkzaam gemaakt, terwijl het hem wordt voorgelezen, ingeval hij niet kan lezen.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 5 December 1887 no.

Mij bekend,

De Minister van Justitie,

/ get / de Faun van Bellinc

U.
A
4